

Київський національний університет
будівництва і архітектури
Кафедра політичних наук і права
«Затверджую»

081	«Право» «Будівельне та містобудівне право»	Сторінка 1 з 4
-----	--	----------------

Завідувач кафедри /Перегуда Є.В./

30 червня 2023 р.

Розробник силабуса /Козакова І.В./

СИЛАБУС Кримінологія

(назва освітньої компоненти (дисципліни))

1) Шифр за освітньою програмою: ВК17
2) Навчальний рік: 2023-2024
3) Освітній рівень: бакалавр
4) Форма навчання: заочна
5) Галузь знань: 08 ПРАВО
6) Спеціальність, назва освітньої програми: 081 «Право», ОПП «Будівельне та містобудівне право»
8) Статус освітньої компоненти: вибіркова
9) Семестр: IX
11) Контактні дані викладача: к.ю.н., доц. Козакова Ірина Віталіївна Ауд. 431 центрального корпусу КНУБА Профіль на сайті КНУБА: http://surl.li/efyll Контакти: (066)175-32-13 E-mail: shapovalovoi.iv@knuba.edu.ua ; irakozakova@gmail.com
12) Мова викладання: українська
13) Пререквізити: «Кримінальне право», «Кримінальний процес»
14) Мета курсу: дослідження і оцінка злочинності, її змін, регіональних і соціально-групових відмінностей; вивчення процесів детермінації і причинності відповідної злочинності; розробка рекомендацій з питань запобігання цьому явищу, а також вивчення методології та методики кримінологічних досліджень.

15) Результати навчання:				
№	Програмний результат навчання	Метод перевірки навчального ефекту	Форма проведення занять	Посилання на програмні компетентності
1.	ПРН06. Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему.	Обговорення під час занять, тематичне дослідження, контрольна робота, есе	Лекція, практичні заняття	ІК ЗК01 ЗК02 ЗК07 СК07 СК13
2.	ПРН09. Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій.	Обговорення під час занять, тематичне дослідження, контрольна робота, есе	Лекція, практичні заняття	ІК ЗК01 ЗК02 ЗК03 СК07 СК11 СК13

081	«Право» «Будівельне та містобудівне право»	Сторінка 1 з 4	
реалізації та ного права.	Обговорення під час занять, тематичне дослідження, контрольна робота, есе	Лекція, практичні заняття	ІК ЗК01 ЗК02 СК07
ої діяльності	Обговорення під час занять, тематичне дослідження, контрольна робота, есе	Лекція, практичні заняття	ІК ЗК01 ЗК02 ЗК03 ЗК07 СК07
них правових	Обговорення під час занять, тематичне дослідження, контрольна робота, есе	Лекція, практичні заняття	ІК ЗК02 ЗК03 ЗК07 ЗК12 СК07 СК13
тно значущі	Обговорення під час занять, тематичне дослідження, контрольна робота, есе	Лекція, практичні заняття	ІК ЗК01 ЗК03 ЗК07 СК07 СК11 СК13

За підсумками вивчення дисципліни студент повинен:

знати:

- основні поняття, що формують сучасну термінологію науки кримінології;
- історію кримінології;
- чітко уявляти коло проблем, досліджуваних в рамках предмета кримінології як науки;
- представляти сучасний стан та перспективи розвитку кримінологічних галузей;
- мати сучасні уявлення про злочинність як соціальної даності, її детермінанти і межах можливого впливу на злочинність;
- основні світові тенденції розвитку злочинності;
- загальносоціальні та інші чинники злочинності;
- знати характеристику основних елементів, що утворюють систему попередження злочинності;
- чітко уявляти сутність зміст і основні форми діяльності правоохоронних органів у здійсненні профілактичної діяльності;
- знати особливості застосування заходів профілактичного характеру щодо окремих видів і груп злочинів;
- знати прийоми і методи профілактичного впливу на правопорушників;
- світову практику впливу на злочинність;
- основи соціологічних і статистичних методів проведення кримінологічних досліджень.

вміти:

- розраховувати коефіцієнт злочинної активності та коефіцієнт злочинної інтенсивності при заданих даних;
- аналізувати і порівнювати вітчизняні та зарубіжні теорії причин злочинності, застосовувати отримані знання про комплекс криміногенних детермінант при вивченні окремих видів і груп злочинів;
- аналізувати національні та міжнародно-правові акти, що регулюють діяльність державних органів щодо профілактики злочинності;
- орієнтуватися у масштабних деструктивних політико-економічних процесах, властивих сучасному суспільству, і мають безпосереднє кримінологічне значення;
- правильно «читати» кримінальну статистику і грамотно оцінювати кримінологічну ситуацію в країні, регіоні, на місцевому рівні;
- правильно використовувати в юридичній практиці прийоми і методи профілактичного впливу на окремі види і групи злочинів і конкретних правопорушників;

- планувати профілактичну роботу, вести її облік і аналіз;
- володіти необхідними прийомами прогнозування злочинності та індивідуальної злочинної поведінки.

16) Структура курсу:

Лекції, год.	Практичні заняття, год.	Лабораторні заняття, год.	Курсовий проект/ курсова робота РГР/Контрольна робота	Самостійні робота здобувача, год.	Форма підсумко- вого контролю
6	12		контрольна робота - 1	72	Залік
Сума годин:				90	
Загальна кількість кредитів ECTS				3	
Кількість годин (кредитів ECTS) аудиторного навантаження:				18(0,6)	

Фвїфвфїаавїспнц4ц77ц86ц

17) Зміст курсу:

МОДУЛЬ 1.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.

Поняття кримінології. Причини злочинності. Особа злочинця. Особа жертви злочину.

Тема 1. Поняття, предмет, метод та система кримінології. Поняття злочинності та її основні характеристики. Причини злочинності.

Тема 2. Особа злочинця в кримінології. Зарубіжні кримінологічні теорії причин злочинності.

Тема 3. Організація і методика вивчення злочинності. Віктимність.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

Кримінологічна характеристика та попередження злочинності неповнолітніх, рецидивної та організованої злочинності. Кримінологічна характеристика та попередження злочинів у сфері економіки, бюджетній та банківській сферах. Попередження злочинності.

Тема 4. Кримінологічна характеристика та попередження злочинності неповнолітніх, жіночої, організованої та рецидивної злочинності. Кримінологічна характеристика та попередження насильницьких злочинів.

Тема 5. Кримінологічна характеристика та попередження злочинів у сфері економіки, бюджетній, професійній та банківській сферах, зовнішньоекономічній діяльності та корупції.

Тема 6. Загальна характеристика попередження злочинності. Кримінологічне планування та прогнозування заходів протидії злочинності.

Тематика контрольних робіт:

1. Злочинність та її вимірювання
2. Особа злочинця
3. Індивідуальна злочинна поведінка
4. Кримінологічна політика в Україні: сутність, вихідні положення та шляхи реалізації
5. Запобігання злочинності
6. Спеціально-кримінологічне запобігання злочинності
7. Суб'єкти запобігання злочинності та головні напрями їх діяльності
8. Методика кримінологічних досліджень
9. Латентна злочинність та методи її виявлення
10. Насильницька злочинність проти життя і здоров'я особи та запобігання їй
11. Кримінологічна характеристика та запобігання умисним вбивствам і тяжким тілесним ушкодженням, що вчиняються у сімейно-побутовій сфері
12. Рецидивна злочинність та запобігання їй
13. Злочинність у місцях позбавлення волі та запобігання їй
14. Злочинність жінок та запобігання їй
15. Корислива злочинність та запобігання їй
16. Корупція та запобігання їй
17. Запобігання насильству в сім'ї
18. Сучасний бандитизм в Україні: стан, детермінація, запобігання
19. Кримінологічна характеристика і запобігання злочинності у сфері економіки
20. Запобігання злочинності у паливноенергетичній сфері України
21. Кримінологічна характеристика і запобігання статевим злочинам.
22. Запобігання злочинам терористичної спрямованості
23. Злочинність осіб із психічними аномаліями
24. Кримінологічна характеристика та запобігання злочинності неповнолітніх

25. Запобігання професійній злочинності
26. Запобігання організованій злочинності
27. Транснаціональна злочинність
28. Екологічна злочинність
29. Необережна злочинність
30. Кримінологічна віктимологія
31. Специфіка запобігання злочинності в зарубіжних країнах
32. Міжнародне співробітництво держав у сфері протидії злочинності
33. Вивчення причин злочинності й заходів її контролю у США
34. Запобігання злочинності в окремих європейських країнах

Індивідуальне завдання підлягає захисту студентом на заняттях, які призначаються додатково. Індивідуальне завдання може бути виконане у різних формах. Студенти можуть зробити його у вигляді реферату. Реферат повинен мати обсяг 18-24 сторінок А4 тексту (кегль Times New Roman, шрифт 14, інтервал 1,5), включати план, структуру основної частини тексту відповідно до плану, висновки і список літератури, складений відповідно до ДСТУ 8302:2015. В рефераті можна помістити словник базових понять до теми. Водночас індивідуальне завдання може бути виконане в інших формах, наприклад, у вигляді презентації у форматі Power Point. В цьому разі обсяг роботи визначається індивідуально – залежно від теми.

Література, що рекомендується для виконання індивідуального завдання, наведена, а в електронному вигляді вона розміщена на Освітньому сайті КНУБА, на сторінці кафедри політичних наук і права.

Як виконання індивідуального завдання за рішенням викладача може бути зарахована участь студента у міжнародній або всеукраїнській науково-практичній конференції з публікацією у матеріалах конференції тез на одну з тем, дотичних до змісту дисципліни, або публікація статті на одну з таких тем в інших наукових виданнях.

Текст індивідуального завдання подається викладачу не пізніше, ніж за 2 тижні до закінчення семестру. Заняття із захисту індивідуальних завдань призначаються не пізніше, ніж за 1 тиждень до закінчення семестру. Викладач має право вимагати доопрацювання індивідуального завдання, якщо воно не відповідає вимогам.

Питання модульного та підсумкового контролю:

1. Предмет кримінології та його характеристика.
2. Функції кримінології.
3. Методологія та завдання кримінології.
4. Зв'язок кримінології з іншими науками.
5. Виникнення та розвиток вітчизняної кримінології як самостійної науки.
6. Система курсу кримінології.
7. Методи кримінологічних досліджень.
8. Поняття, завдання та функції кримінологічних досліджень.
9. Класифікація кримінологічних досліджень.
10. Поняття злочинності, її види та елементи.
11. Кількісні показники злочинності.
12. Якісні показники злочинності.
13. Поняття латентної злочинності та обставини, що впливають на її існування.
14. Стан та тенденції злочинності в Україні.
15. Регіональні особливості злочинності.
16. Визначення рівня, коефіцієнту злочинності.
17. Визначення питомої ваги злочинності.
18. Поняття динаміки злочинності.
19. Структура злочинності.
20. Поняття особистості злочинця.
21. Характеристика особистості злочинця.
22. Значення психіатричних та генетичних відхилень для характеристики злочинця.
23. Класифікація злочинців.
24. Поняття та класифікація причин та умов конкретного злочину.
25. Елементи механізму конкретного злочину.
26. Ситуація та її роль в механізмі конкретного злочину.
27. Поняття причин та умов злочинності.
28. Класифікація причин та умов злочинності.
29. Антропологічні концепції причин злочинності в зарубіжній кримінології.
30. Концепції соціальної детермінації злочинної поведінки.
31. Причини та умови злочинності в сучасний період соціально-економічних та політичних реформ в Україні.
32. Причини злочинності в містах, її аналіз та оцінка.

33. Характеристика індивідуальної злочинної поведінки.
34. Поняття віктимології (віктимність, віктимізація, віктимна ситуація).
35. Класифікація потерпілих від злочину.
36. Віктимологічний аспект механізму конкретного злочину.
37. Суїцидальна поведінка та її попередження.
38. Особистість потерпілого і його роль в механізмі злочину.
39. Поняття та класифікація заходів попередження злочинності.
40. Правоохоронні органи як суб'єкти попередження злочинів.
41. Роль суду в попередженні злочинності.
42. Прокуратура як суб'єкт попередження злочинів.
43. Правові основи профілактичної діяльності.
44. Участь громадськості в профілактичній діяльності.
45. Прокурорський нагляд за дотриманням законності в профілактичній діяльності.
46. Поняття загальної кримінологічної профілактики.
47. Поняття індивідуальної профілактики.
48. Поняття віктимологічної профілактики.
49. Планування профілактичної діяльності.
50. Поняття кримінологічного прогнозування.
51. Методи кримінологічного прогнозування.
52. Планування заходів протидії злочинності.
53. Види та терміни кримінологічного прогнозування та планування.
54. Особливості кримінологічного планування на окремому об'єкті і в районі.
55. Основні принципи організації профілактики злочинності.
56. Форми взаємодії суб'єктів профілактичної діяльності.
57. Об'єкти та суб'єкти профілактичної діяльності.
58. Рівень, структура і динаміка злочинності неповнолітніх.
59. Кримінологічна теорія «стигми».
60. Кримінологічна теорія «Конституційного предрозположення»
61. Кримінологічна характеристика особистості неповнолітніх злочинців.
62. Причини та умови злочинності неповнолітніх.
63. Попередження злочинів неповнолітніх.
64. Нормативно-правова основа діяльності щодо попередження злочинності неповнолітніх.
65. Особливості кримінологічної характеристики злочинності молоді, її причин і заходів її попередження.
66. Поняття та загальна характеристика насильницьких злочинів.
67. Кримінологічна характеристика особистості насильницьких злочинців.
68. Причини та умови насильницьких злочинів.
69. Попередження насильницьких злочинів.
70. Причини та умови вчинення злочинів у сфері сімейно-побутових відносин.
71. Поняття та загальна характеристика рецидивної злочинності.
72. Рівень, структура, динаміка рецидивної злочинності.
73. Кримінологічна характеристика особистості рецидивістів.
74. Причини та умови рецидивних злочинів.
75. Попередження рецидивних злочинів.
76. Поняття і загальна характеристика економічної злочинності.
77. Причини та умови економічної злочинності.
78. Попередження економічних злочинів.
79. Поняття і загальна характеристика організованої злочинності.
80. Роль міжнародної організації кримінальної поліції (Інтерпол) щодо протидії злочинності.
81. Психіатрична концепція причин злочинності.
82. Генетичні теорії причин злочинності.
83. Рівень, структура та динаміка організованої злочинності.
84. Кримінологічна концепція анемії (без нормативності).
85. Кримінологічна характеристика особистості учасника організованої злочинності.
86. Причини та умови організованої злочинності.
87. Заходи попередження організованої злочинності.
88. Поняття та кримінологічна характеристика професійної злочинності.
89. Кримінологічна характеристика особистості професійного злочинця.
90. Попередження професійної злочинності.
91. Місце пияцтва в системі причин і умов злочинності.
92. Попередження злочинів, пов'язаних з пияцтвом, наркоманією та наркобізнесом.

93. Генетичні теорії причин злочинності.
94. Кримінологічна характеристика злочинів у зовнішньоекономічній сфері.
95. Основні причини та умови вчинення злочинів у банківській сфері.
96. Загальна характеристика злочинів у бюджетній сфері.
97. Співробітництво держав щодо протидії злочинності в рамках ООН.
98. Роль міжнародної організації кримінальної поліції (Інтерпол) щодо протидії злочинності.
99. Психіатрична концепція причин злочинності.

18) Основна література

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України від 28.06.1996 р. (зі змінами і доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.
2. Про запобігання та протидію домашньому насильству: Закон України від 07.12.2017 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-19>
3. Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю: Закон України від 30.06.1993 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3341-12>
4. Про протидію торгівлі людьми: Закон України від 20.09.2011 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3739-17>
5. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню): Закон України від 18.12.2018 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-19>
6. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 р. № 580-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19>
7. Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі: Закон України від 01.12.1994 № 264/94- ВР. URL: [https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/264/94- %D0%B2%D1%80](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/264/94-%D0%B2%D1%80)
8. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>
9. Кримінальний процесуальний кодекс України: Кодекс України від 13.04.2012 р. № 4651-VI. URL: www.rada.gov.ua
10. Кримінально-виконавчий кодекс: Кодекс України від 11.07.2003 р. № 1129-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1129-15>
11. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02.06.2016 р. № 1402-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>

Основна:

1. Кримінологія: підручник / В.В. Голіна, Б.М. Головкін, М.Ю. Валуйська та ін.; за ред. В.В. Голіни, Б.М. Головкіна. Х.: Право, 2014. 440 с.
2. Кримінологія: підручник : практикум / [кол. авт.: Ю. В. Александров та ін.]; НАН України, Київ. ун-т права. Київ : Юрінком Інтер, 2017. 341 с.
3. Кримінологія: підручник / А.М. Бабенко, О.Ю. Бусол, О.М. Костенко та ін.; за заг. ред. Ю.В. Нікітіна, С.Ф. Денисова, Є.Л. Стрельцова. 2-ге вид., перероб. та допов. Харків : Право, 2018. 416 с.
4. Кримінологія. Академічний курс / Кол. авторів; за заг. ред. О.М. Литвинова. К.: Видавничий дім «Кондор», 2018. 538 с.
5. Кримінологія: підручник / заг. ред. І.Г. Богатирьова, В.В. Топчія. Київ: ВД Дакор, 2018. 352 с.
6. Кримінологія: методичні вказівки до вивчення дисципліни для студентів спеціальності 081 «Право». Уклад.: Шаповалова І.В. Київ-Тернопіль: КНУБА, ФО-П Шпак В.Б., 2021. 30 с.

19) Додаткова література

1. Войціховський А.В. Міжнародне співробітництво в боротьбі з організованою злочинністю. Вісник Харківського Національного університету внутрішніх справ. 2012. Вип. 4. С. 96-104.
2. Джу́жа А.О. Кримінально-правові та кримінологічні засади запобігання злочинам проти статевії недоторканності дитини: монографія. К.: Національна академія внутрішніх справ, 2013. 193 с. Конституція України: сучасний стан та перспективи розвитку (тема номера). Право України. 2016. №6.
3. Орлов Ю.В. Політико-кримінологічна теорія протидії злочинності: Монографія. Харків: Діса плюс, 2016. 656 с.
4. Лазарєв Д. Організована злочинність та протидія їй як об'єкт міжнародної взаємодії. Вісник Київського національного університету ім. Т. Шевченка. Юридичні науки. 2012. Вип. 90. С. 32- 34.
5. Кримінологічна діяльність суб'єктів кримінального судочинства : монографія / [В.Л. Давиденко, О.О.

- Титаренко, М.Л. Давиденко, О.М. Литвинов; за заг. ред. Л.М. Давиденка]. Харків : Тимченко, 2011. 214 с.
6. Сметаніна Н.В. Наукові підходи до теорії злочинності в сучасній українській кримінології : монографія. Харків: Право, 2016. 192 с.
7. Українська кримінологічна енциклопедія / за заг. ред. В.В. Чернея, В.В. Сокурєнка; упоряд. О.М. Джужа, О.М. Литвинов. Харків-Київ: ХНУВС; НАВС; Кримінол. асоц. України, 2017. 804 с
8. Блага А.Б. Насильство в сім'ї (кримінологічний аналіз і запобігання) : монографія. Харків: ФОП Макаренко, 2014. 360 с.
9. Методичні рекомендації щодо запобігання та протидії насильству: лист Міністерства освіти і науки України від 18.05.2018 № 1/11-5480. К., 2018. 86 с. 20.

Інформаційні ресурси

1. Електронна бібліотека: <http://www.info-library.com.ua/>
2. Інститут проблем законодавства ім. Ярослава Мудрого [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://www.legality.kiev.ua/>.
3. Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу : <http://rada.gov.ua>.
4. Офіційний сайт Президента України. – Режим доступу : www.president.gov.ua.
5. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України "Урядовий портал України". – Режим доступу : <http://www.kmu.gov.ua>.
6. Наукова бібліотека ім. М. Максимовича Київського національного університету ім.. Тараса Шевченка www.library.univ.kiev.ua
7. Наукова бібліотека Національного університету “Києво-Могилянська академія” <http://www.ukma.kiev.ua/ukmalib>
8. Національна бібліотека України ім. В.І.Вернадського <http://www.nbuv.gov.ua/>
9. Сайт “Бібліотека юриста” <http://www.lawbook.by.ru/>

20) Система оцінювання навчальних досягнень (розподіл балів):

Поточне оцінювання та самостійна робота		ІЗ	Підсумковий тест	Сума
М1				
ЗМ1	ЗМ2			
30	30	20	20	100

21) Умови допуску до підсумкового контролю:

1. Консультації з дисципліни проводяться керівником курсу щотижнево у понеділок о 15:20 в ауд. 432 Центрального корпусу КНУБА.
2. Студенту, який має підсумкову оцінку за дисципліну від 35 до 59 балів, призначається додаткова сесія.
3. Студент, який не здав та/або не захистив індивідуальне завдання, не допускається до складання заліку/іспиту. В цьому разі він повинен виконати та захистити індивідуальне завдання в період між основною та додатковою сесіями.
6. Студент має право на оскарження результатів контролю (апеляцію). Правила подання та розгляду апеляції визначені внутрішніми документами КНУБА, які розміщені на сайті КНУБА та зміст яких доводиться до студентів на початку вивчення дисципліни.

22) Політика щодо академічної доброчесності:

1. Списування під час тестування, які проводяться у письмовій формі, заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). У разі виявлення фактів списування з боку студента він отримує інше завдання. У разі повторного виявлення призначається додаткове заняття для проходження тестування.
2. Тексти індивідуальних завдань (в т.ч. у разі, коли вони виконуються у формі презентацій або в інших формах) перевіряються на плагіат. Для цілей захисту індивідуального завдання оригінальність тексту має складати не менше 70%. Виключення становлять випадки зарахування публікацій студентів у матеріалах наукових конференціях та інших наукових збірників, які вже пройшли перевірку на плагіат.

23) Посилання на сторінку електронного навчально-методичного комплексу дисципліни:

<http://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=2870>